

N:o 87.

Af Herr A. Philipsson: Om antagande af en förordning om förmånsrätt i jernväg, kanal eller annan dermed jemförlig anläggning.

Uti nådig skrifvelse den 12 innevarande månad har Kongl. Maj:t underrättat Riksdagen om de skäl, som hindrat antagande af den utaf Riksdagen, för sin del, beslutade förordning angående "pantsättning af jernväg, kanal och annan dermed jemförlig anläggning", samt dervid omnämnt, hurusom emot detta författningsförslag, hvaröfver Statsrådet och Högsta Domstolen blifvit hörda, inom Högsta Domstolen blifvit anmärkt, bland annat, att det icke syntes lämpligt att, på sätt i förslaget skett, i strid mot lagstiftningens allmänna principer medgifva stiftandet af panträtt uti egendom, som vid pantsättningstillfället ej vore i pantgifvarens ego, samt att de stadganden i förslaget, hvilka voro afsedda att ordna äldre långgifvares förhållande till dem, som efter författningens utfärdande försträckte penningar, kunde leda till rättsvidriga följder.

Enär det hos Högsta Domstolen i ärendet förda protokoll innehåller, att Högsta Domstolens fleste Herrar ledamöter uttalat den åsigt, att en tillfredsställande säkerhet för de afsedda lånen skulle kunna vinnas, "utan rubbning af lagens allmänna grunder, genom att meddela blott *förmånsrätt*, i stället för panträtt, på sätt jemväl inom Riksdagen af åtskilliga ledamöter blifvit satt i fråga"; så har jag häraf funnit mig manad att såsom motion återupptaga det vid sistlidne riksdag, uti reservation emot Lag-Utskottets betänkande N:o 34, af mig framlagda, på nyssnämnda grund hvilande förslag till författning i ämnet, dock med åtskilliga förändringar och tillägg, föranledda af hvad Högsta Domstolens bemålde Herrar ledamöter i öfrigt yttrat; och får jag alltså vördsamt föreslå:

det måtte Riksdagen, för sin del, antaga följande

*Förordning om förmånsrätt i jernväg, kanal eller annan
dermed jemförlig anläggning.*

§ 1.

Har aktiebolag, hvars ordning blifvit af Konungen faststald, erhållit tillstånd till anläggning af jernväg med rätt att förvärfva dertill erforderlig mark enligt gällande författningar om jords eller lägenhets afstående för allmänt behof, och vill bolaget bereda säkerhet i jernvägsanläggningen för lån till visst belopp, göre derom ansökning hos Konungen. Finner Konungen skäl att ansökningen bifalla, varde derom allmän kungörelse utfärdad; och ege i det fall innehafvare af de för nämnda lån utgifna förbindelser uti den till jernvägsanläggningen hörande fasta och lösa egendom förmånsrätt näst efter utskylder till kronan, de der ej för fast egendom utgå.

§ 2.

Der sådan rätt, hvarom här sägs, blifvit för flera lån beviljad, ege den långifvare företräde, som säkerhet först vunnit.

§ 3.

Den enligt § 1 beviljade förmånsrätt må ej lända till förfång för fordran, som uppstått innan denna förordning utfärdades, eller till minskning i den bättre rätt, som lagligen kan sådan fordran tillkomma.

§ 4.

Intill dess det lån, för hvilket förmånsrätt enligt denna förordning beviljats, blifvit till fullo guldet, eger bolaget icke rätt att afyttra den till jernvägsanläggningen hörande fasta egendom, eller någon del deraf, utan att Konungen dertill gifver lof; sker det, vare ogiltigt.

Ej heller må nämnde fasta egendom delvis utmätas.

§ 5.

Finner Konungen, vid pröfning af den i § 1 omnämnda ansökning, särskilda bestämmelser, utöfver hvad denna förordning innehåller, till betryggande af fordrings-egares rätt vara erforderliga, eger Konungen derom förordna.

§ 6.

Hvad i denna förordning är stadgadt om förmånsrätt i jernväg gälle äfven om förmånsrätt i kanal och annan sådan anläggning, som ej må med inteckning enligt Kongl. förordningen den 16 Juni 1875 belastas.

Med anhållan om remiss af denna motion till Lag-Utskottet, hemställer jag, det måtte Utskottet, i händelse motionen vinner Utskottets godkännande, föreslå införande i Konkurslagen af erforderlig föreskrift, för beredande åt fordringsägare af rätt att, om huss säkerhet i bolagets egendom hotas, söka och få bolaget försatt i konkurstillstånd.

Stockholm den 27 Januari 1877.

A. Philipsson.
